

PROGRAM WZMOCNIENIA EFEKTYWNOŚCI SYSTEMU NADZORU PEDAGOGICZNEGO I OCENY JAKOŚCI PRACY SZKOŁY ETAP II

Projekt realizowany przez Ośrodek Rozwoju Edukacji w partnerstwie z Uniwersytetem Jagiellońskim w ramach III Priorytetu Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Działanie 3.1 współfinansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego

Joanna Poźnikiewicz

Wizytator ds. ewaluacji, KO w Olsztynie

Podsumowanie wizyty studyjnej w Holandii w dn. 12-19.09.2010

„HOLENDERSKIE KARTKI Z KALENDARZA: od 12 do 19 września...”

Przez kilka wrześniowych dni uczestniczyłam z grupą wizytatorów ds. ewaluacji w wyjeździe studyjnym do Leiden w Holandii. Wyjazd miał na celu zapoznanie z holenderskim systemem edukacji, funkcjonującym nadzorem pedagogicznym oraz rolą ewaluacji wewnętrznej i zewnętrznej.

Aby spełnić te oczekiwania organizatorzy zorganizowali nam spotkania na Uniwersytecie i Urzędzie Miasta w Leiden, Narodowym Inspektoracie Szkolnym w Utrechcie oraz dwóch szkołach: podstawowej i ponadpodstawowej.

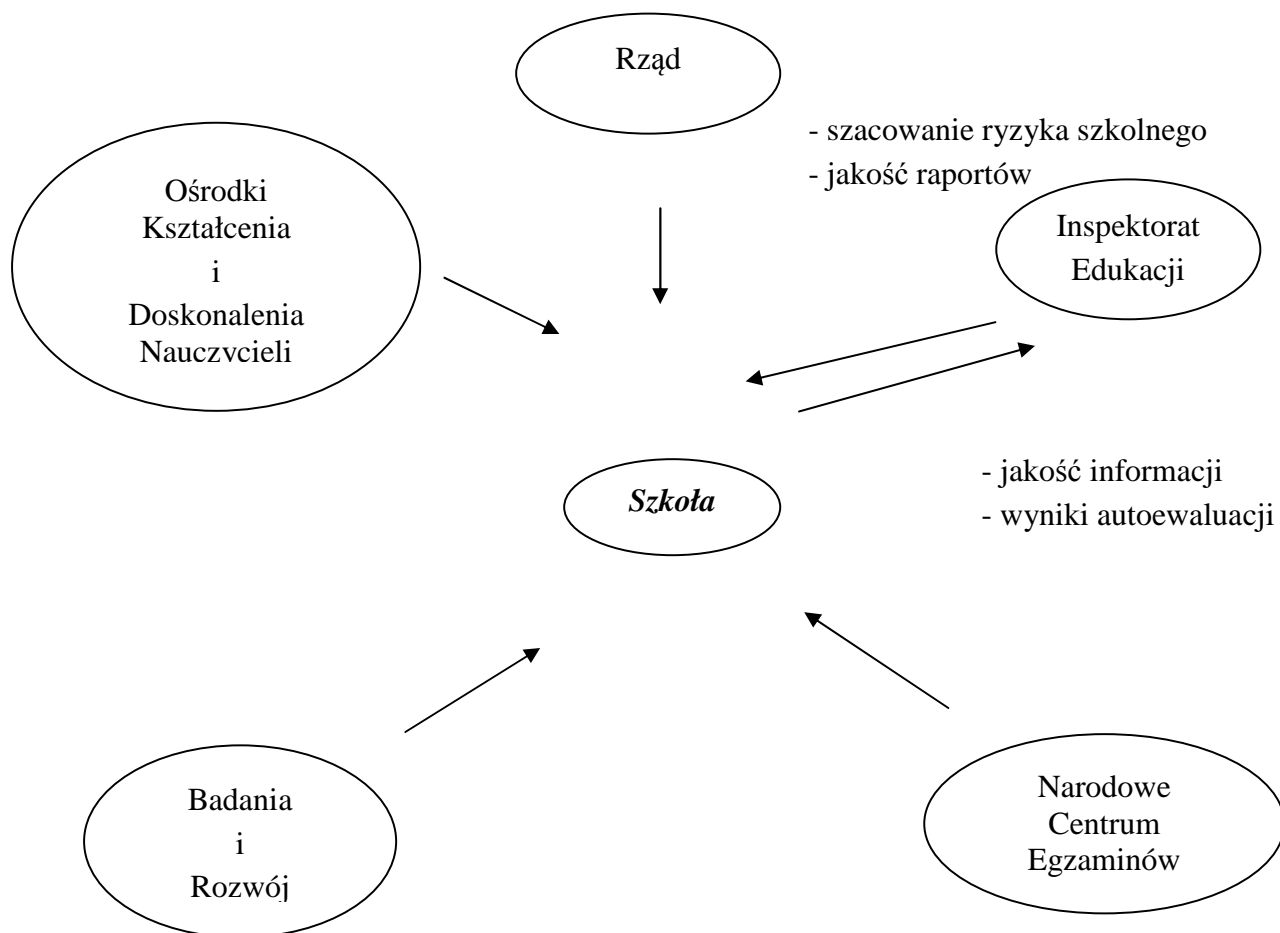
Na Uniwersytecie w Leiden spotkaliśmy się z dr Jaapem van Lakerveldem, kierującym pracą ośrodka badawczego PLATO. Ośrodek zajmuje się monitorowaniem i ewaluacją programów funkcjonujących w szkołach w Leiden takich jak: monitorowanie edukacji wszystkich dzieci i młodzieży (od przedszkola), monitorowanie polityki bezpieczeństwa w wybranych szkołach (bezpieczeństwo w sensie fizycznym i społecznym). Należy zaznaczyć, że ośrodek PLATO jest organizacją niezależną z jednym interesariuszem tj. Centrum Badań i Rozwoju Edukacji przy Uniwersytecie w Leiden. Wykonywane przez ośrodek badania i ewaluacje są zamawiane i finansowane między innymi przez Samorząd Lokalny.

W Holenderskim Inspektoracie Szkolnym (Education of Inspectorate *Ministry of Education, Culture and Science*) w Utrechcie zapoznano nas z systemem zarządzania, wspierania i inspekcji szkół w Holandii oraz z miejscem jakie w tym systemie zajmuje szkoła.

PROGRAM WZMOCNIENIA EFEKTYWNOŚCI SYSTEMU NADZORU PEDAGOGICZNEGO I OCENY JAKOŚCI PRACY SZKOŁY ETAP II

Projekt realizowany przez Ośrodek Rozwoju Edukacji w partnerstwie z Uniwersytetem Jagiellońskim w ramach III Priorytetu Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Działanie 3.1 współfinansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego

Moją uwagę zwrócił sposób przygotowania i prowadzenia inspekcji w szkołach. Inspektorat w ramach sprawowanego nadzoru gromadzi informacje na temat pracy szkół oraz dokonuje ich analizy. Ponadto na podstawie dokumentacji szkolnej, wyników egzaminów wewnętrznych i zewnętrznych oraz przekazywanych raz w roku przez szkoły wyników autoewaluacji szacuje „ryzyko szkoły” podejmując decyzje o formie i częstotliwości inspekcji. Słabsze szkoły wizytowane są częściej.

W tym momencie chciałabym zwrócić uwagę na opracowaną przez Inspektorat „Kartę ryzyka” (*Risk profile*), danych charakteryzujących szkołę. Są to między innymi: ilość uczniów z opiniami i orzeczeniami do kształcenia specjalnego, odsetek uczniów powtarzających klasę, jak wyglądają wyniki poprzednich inspekcji, ilość dzieci, które nie mówią po holendersku, ilość nauczycieli bez kwalifikacji.

PROGRAM WZMOCNIENIA EFEKTYWNOŚCI SYSTEMU NADZORU PEDAGOGICZNEGO I OCENY JAKOŚCI PRACY SZKOŁY ETAP II

Projekt realizowany przez Ośrodek Rozwoju Edukacji w partnerstwie z Uniwersytetem Jagiellońskim w ramach III Priorytetu Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Działanie 3.1 współfinansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego

Uważam, że podobne informacje mogłyby uzupełnić raport z ewaluacji zewnętrznej w Polsce. Mniej istotna jest sama nazwa dokumentu, ale według mnie bardzo istotne wydają się informacje, które uzupełniają rzeczywisty obraz indywidualnej, badanej placówki. W naszym raporcie obecnie nie ma miejsca na informacje dotyczące między innymi: ilości uczniów z opiniami i orzeczeniami poradni psychologiczno – pedagogicznej, ilości uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych (uczeń słaby i zdolny), itp. Może należałoby zastanowić się nad sposobem dokumentowania również takiej rzeczywistości szkolnej dającej informacje bezpośrednio dla np. systemu wspomagania.

Wizyta w Urzędzie Miasta dostarczyła mi informacji na temat organizacji i działania szkół (utrzymywania budynków i budowania nowych), finansowania szkolnych programów mających na celu wyrównywanie szans edukacyjnych oraz potwierdziła ścisłą współpracę z PLATO.

Odwiedziny holenderskich szkół dały mi możliwość obserwacji codzienności szkolnej z punktu widzenia dyrektora szkoły. W szkole podstawowej i ponadpodstawowej miałam możliwość słuchania wypowiedzi dyrektorów na temat funkcjonowania ich placówek oraz projektowania ewaluacji wewnętrznej i przygotowywania się do ewaluacji zewnętrznej.

Kilkudniowy pobyt w Leiden wzbogacił moje doświadczenia o rzetelny obraz funkcjonowania holenderskiego systemu edukacji oraz odmienny sposób sprawowania nadzoru pedagogicznego opartego na ewaluacji, która zagościła w nim od ponad 30 lat.

Czas podczas pobytu w Holandii upływał w atmosferze pełnej ciepła i życzliwości organizatorów - zarówno ze strony polskiej i holenderskiej za co chciałabym serdecznie podziękować.

